

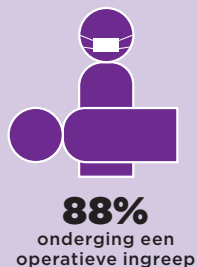
Monitor Opioiden

tweede lijn

Tussen 2019 en 2021 schreven de artsen in de 15 deelnemende ziekenhuizen tijdens bijna 1 miljoen behandelingen pijnstillers voor. Aan 52% van de patiënten schreven ze opioïden voor, meestal naast andere pijnstillers, zoals paracetamol of niet-steroïdale anti-inflammatoire middelen (NSAID's). Vooral volwassen patiënten die een operatieve ingreep ondergingen, kregen opioïden voorgeschreven. De snijdende specialismen heelkunde en orthopedie zijn dan ook de specialismen die het vaakst opioïden voorschreven.

Heupfractuur nader in beeld

Bij vijf diagnoses, waaronder de diagnose heupfractuur, werd het voorschrijven van opioïden bij 15 ziekenhuizen in meer detail onderzocht.

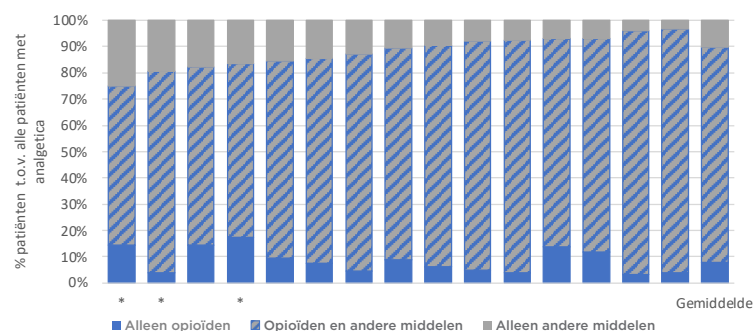
De meeste patiënten ontvingen één zorgproduct, meestal een operatie van de heup/bekken intra-articulair (48%) of een implantatie van een kop-halsprothese met korte opname (31%).

DE DIAGNOSE HEUPFRACTUUR NADER BEKEKEN

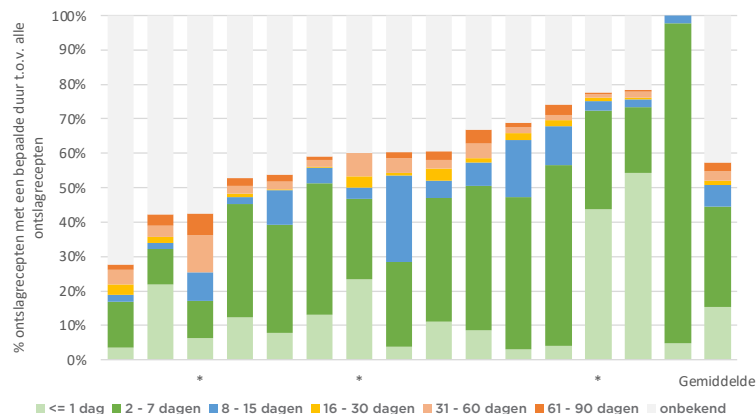

90% van de patiënten met een heupfractuur en voorschriften voor analgetica kreeg minimaal één voorschrift voor opioïden. De meeste patiënten - 82% - kregen zowel opioïden als andere analgetica voorgeschreven, zoals paracetamol, metamizol en NSAID's.

Figuur 1. Voorgeschreven analgetica bij patiënten met een heupfractuur 2019 - 2021, gegevens per ziekenhuis en het gemiddelde voor de hele populatie.

Figuur 2. Percentage ontslagrecepten voor opioïden bij een heupfractuur verdeeld naar duur per ziekenhuis en het gemiddelde voor de hele populatie.

In de figuren staat elke balk voor een ziekenhuis. De volgorde waarin de ziekenhuizen zijn weergegeven kunnen per figuur wisselen. De ziekenhuizen met een * hebben een afwijkend patroon qua leeftijdsverdeling of verdeling over zorgtrajecten.

Grote verschillen

Bij de diagnose heupfractuur waren er aanzienlijke verschillen tussen de percentages van mensen met een voorschrift voor opioïden voor buiten het ziekenhuis (20 tot 72%). Ook varieerde de duur van de ontslagrecepten sterk. Van de recepten waarvoor een gebruiksduur kon worden vastgesteld had gemiddeld 78% een duur korter dan een week. Dit percentage varieerde tussen 40 en 98%.

>>

Monitor Opioiden

tweede lijn

<<

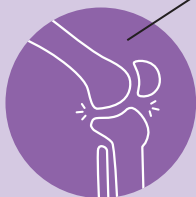
DE DIAGNOSE HEUPFRACTUUR NADER BEKEKEN

Bij vijf diagnoses waaronder de diagnose heupfractuur werd het voorschrijven van opioiden bij 15 ziekenhuizen in meer detail onderzocht. Deze en andere bevindingen zijn te vinden in het [rapport Monitor Opioiden tweede lijn](#).

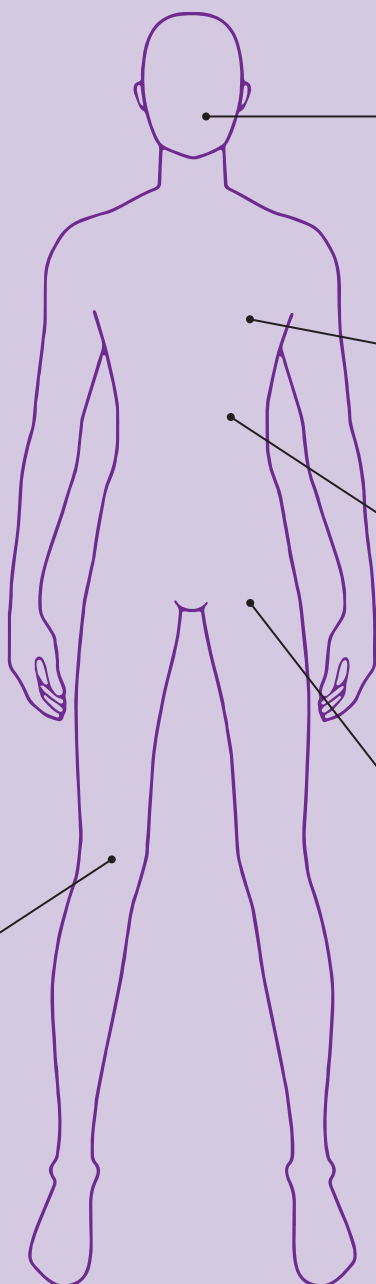

Diagnoses nader bekeken

Vijf diagnoses die veel voorkomen zijn nader onderzocht. Dit waren heupfracturen, galblaasaandoeningen, ontstekingen van keel- of neusamandelen, borstkanker en knie-artrose. Bij alle diagnoses schreven artsen aan vrijwel alle patiënten met een recept voor opioiden ook andere pijnstillers voor. Monotherapie met opioiden was zeldzaam. Dit is in lijn met aanbevelingen uit diverse richtlijnen.

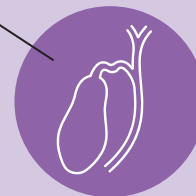
knie-artrose

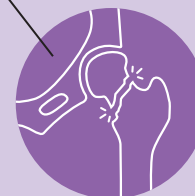
ontstekingen keel- of neusamandelen

borstkanker

galblaas-aandoeningen

heupfracturen

Het rapport Monitor Opioiden tweede lijn maakt onderdeel uit van het project Monitor opioiden tweede lijn, uitgevoerd door het IVM en LOGEX. Het onderzoek is uitgevoerd met subsidie van het Ministerie van VWS.

Kijk voor meer informatie op: www.ivm.nl/voorschrijfgedrag